

Introducció a la Història del Disseny i de l'Art

1. Dades de l'assignatura

Codi: 200641

Crèdits: ECTS 6

Matèria: Art

Curs i període: 1r curs, 2n semestre

Horari d'atenció als estudiants: divendres de 10.30 a 11.30h

2. Equip docent

Professora: Anna Pujadas

Email: apujadas@eina.edu

Llengua: català

3.- Prerequisits

Aquesta assignatura és de continuïtat amb l'assignatura "Introducció a la teoria del disseny i de l'art" (200639) i en recull els conceptes bàsics que tornaran a aparèixer i a ser utilitzats.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

A través d'una aproximació cronològica als temes i a les obres essencials, s'estudiaran críticament les principals manifestacions històriques en l'àmbit de la cultura visual, material, artística i arquitectònica. Es contextualitzaran les manifestacions d'art i disseny en els diversos àmbits (cultural, econòmic, social i polític) del seu temps. I s'identificaran els elements característics de l'estil en els principals moviments de l'art i del disseny occidental.

En finalitzar el curs, l'estudiant serà capaç de definir un tema (objecte d'estudi) en l'àmbit de la història del disseny i de l'art, tant del patrimoni artístic com visual, material o arquitectònic. Així com serà capaç d'aplicar una metodologia adequada, formulant interrogants i hipòtesis per orientar la recerca cap a l'obtenció d'uns resultats originals.

L'objectiu fonamental és formar professionals amb un coneixement global de totes les àrees relacionades amb la història del disseny i de l'art, amb capacitat per desenvolupar de manera idònia les seves funcions, per participar en el desenvolupament de projectes: proporcionar coneixements racionals i crítics de la producció cultural al llarg de la història i de les seves manifestacions en diferents cultures.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE10 Estructurar i jerarquitzar gràficament la informació verbal.

Resultats d'aprenentatge:

10.3. Esquematitzar i elaborar plànols conceptuals a partir de la lectura d'articles d'història de l'art i del disseny.

10.4. Realitzar cronogrames relacionant els estils artístics, arquitectònics i del disseny amb els contextos històrics en els quals es desenvolupen.

Competència

CE16 Demostrar entendre i interpretar de manera pertinent i raonada els textos d'història, teoria i crítica del disseny.

Resultats d'aprenentatge:

16.6. Localitzar els conceptes clau i les principals línies argumentals d'un assaig acadèmic.

16.7. Identificar els principals corrents historiogràfiques i distingir les metodologies d'aproximació històrica a l'art i el disseny.

Competència

CE19 Demostrar conèixer els mètodes d'investigació rellevants per a la projectació i la teoria, l'anàlisi i la crítica del disseny i de l'art.

Resultats d'aprenentatge:

19.4. Descriure les característiques generals dels principals mètodes i tendències de la història de l'art i del disseny.

19.5. Distingir els diferents enfocaments en definir l'objecte d'estudi històric de l'art i el disseny.

Competència

CT2 Elaborar informes professionals i treballs acadèmics.

Competència

CT3 Demostrar conèixer i utilitzar correctament les fonts documentals i la bibliografia necessària tant per a la projectació com per a l'anàlisi i crítica raonada del disseny.

6.- Continguts de l'assignatura

1. El disseny abans del disseny

Primeres manifestacions gràfiques, industrials i espacials de la història de la humanitat. De la invenció de l'escriptura fins a la creació del llibre. De l'eina a la màquina. De l'espai ritual a l'espai civil.

2. Renaixement

Alberti. La *perspectiva naturalis* i la *perspectiva artificialis*, una concepció del món. Leonardo da Vinci inventor. El saler de Benvenuto Cellini, una joia de taula. Aldo Manuzio, l'origen del llibre modern. Claude Garamond, el primer tipògraf independent. Els interiors domèstics. Palladio, ordre i simetria. Les escenografies de Inigo Jones.

3. Barroc i Rococó

Les manufactures del luxe. Els gabinets, les col·leccions d'objectes sumptuaris. La magnificència del Versailles de Lluís XIV. Jardins del segle XVII i XVIII. Caslon i Baskerville, una alternativa al *fleuron*. El *Boudoir*. Les festes galants. La *rocaille*. L'arabesc. La prefiguració de l'obra d'art total.

4. Neoclassicisme i Romanticisme

Percier i Fontaine, la prefiguració de l'estudi modern. La venda per catàleg i l'abaratiment de les còpies. L'estil imperi, homenatge a Napoleó. L'estil Restauració. La descoberta de l'arqueologia. Wedgwood i la industrialització del passat. La popularització del gust. L'estil victorià. Ledoux, espais de sociabilitat i noves tipologies. Bodoni i l'estil modern. La impressió il·luminada de William Blake.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Activitats formatives	Ects	Metodologia ensenyament-aprenentatge	Competències
Classes Teòriques	20%	Classes magistrals i debat en gran grup	CE10, CE16, CE19, CT15
Seminaris de discussió de textos i obres artístiques	10%	Presentacions de, textos i obres artístiques, i discussió crítica col·lectiva	CE16, CE19, CT19, CT20
Lectura de textos	25%	Treball autònom de lectura comprensiva de textos	CE16, CE19, CT3
Estudi	20%	Treball autònom de realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	CE10, CT2
Recerca de documentació	5 %	Ús de bases de dades bibliogràfiques a partir de paraules clau, consulta de fonts documentals en biblioteques especialitzades i arxius.	CT2, CT3
Redacció de treballs	20%	Redacció d'un assaig a partir d'una guia per a la seva realització	CE16, CE19, CT2, CT3, CT20
Avaluació	5%	Proves escrites i presentacions orals	CE10, CE16, CE19

Tipus d'activitat	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Dirigides			
	Classes magistrals.	30	CE16.5, CE16.6, CE19.1, CE19.2, CE16.7, CE19.4, CE19.5
	Realització d'un cronograma entorn a les manifestacions principals de la història del disseny i de l'art.	10	CE10.3, CE16.6, CE10.4
Supervisades			
	Realització d'anàlisis interpretatives d'obres clàssiques del disseny i de l'art	31	CE16.6, CE19.2, CE16.7, CE19.5
	Realització d'un exercici de recerca comparatiu de dues obres de disseny de la mateixa família però d'èpoques diferents.	40	CE19.1, CE19.2, CT2, CT3, CT15, CT19, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Autònomes			
	Debat oral de la comprensió d'un text	10	CE16.5, CE19.4, CE19.5
	Realització de diagrames de les lectures de classe.	12	CE10.2, CE16.5, CE19.5
	Represa del cronograma sobre les manifestacions principals de la	10	CE10.3, CE16.6, CE10.4

història del disseny i de l'art fet a principi de curs.		
Realització de dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides als continguts principals exposats a les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.	4	CE16.5, CE16.6, CE19.1, CE19.2, CT2, CT3, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Realització d'un dossier on es recullin les anàlisi interpretatives, els diagrames de lectures, el cronograma definitiu i la recerca final.	3	CT2, CE16.6, CE19.2, CE10.3, CE16.6, CE19.1, CT3, CT15, CT19, CE10.4, CE16.7, CE19.4, CE19.5

8.- Avaluació

Avaluació continuada

1) Avaluació inicial. Es durà a terme a través d'un exercici molt senzill de concreció, en forma de cronograma, entorn a les manifestacions principals de la història del disseny i de l'art. El valor d'aquesta avaluació serà d'un 10 % de la nota final.

2) Avaluació continuada. Aquesta es durà a terme a través de 3 vies. La primera (1) serà l'anàlisi interpretativa d'obres clàssiques de la història del disseny i de l'art. La segona via d'avaluació continuada (2) serà entorn a la lectura de textos. La tercera via d'avaluació (3) seran els diagrames de les lectures obligatòries que els estudiants hauran de realitzar i dels quals un serà avaluat. Aquest tercer exercici té caràcter optatiu.

3) Avaluació formativa. Aquesta es durà a terme a través d'un exercici de recerca que segueixi les prescripcions acadèmiques (índex, paginació, bibliografia, imatges correctament documentades, etc.). La recerca tindrà per objectiu comparar dues obres de la mateixa família però de dues èpoques diferents. Els estudiants poden triar cartells, llibres, vehicles, mobles, arquitectures, el que vulguin. De cada obra caldrà fer una fitxa tècnica, una ressenya històrica i després aplicar els criteris de comparació. Realitzat individualment.

4) Avaluació final. Es realitzarà mitjançant dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides als continguts principals exposats a les classes i als textos que constitueixen la base documental del curs. Aquests exercicis són individuals.

Activitats d'avaluació	Hores	Resultats d'aprenentatge
Realització de dos breus exercicis, a base d'un qüestionari de preguntes referides a les tesis principals exposades en les classes i els textos que constitueixen la base documental del curs.	4	CE16.6, CT2, CT3, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Dossier on es recullin les anàlisi interpretatives, els diagrames de lectures, el cronograma definitiu i la	3	CT2, CE16.6, CE10.3, CE16.6, CT3, CE16.7, CE19.4, CE19.5

recerca final.		
----------------	--	--

9- Bibliografia i enllaços web

- Campi, Isabel. *La idea y la materia*. Barcelona: Gustavo Gili, 2007.
- Campi Isabel. *Iniciació a la història del disseny industrial*. Barcelona : Edicions 62, 1987.
- Forty, Adrian. *Objects of desire: designs and society 1750-1980*. London: Thames and Hudson, 1986.
- Fusco, Renato de. *Historia del diseño*. Barcelona: Santa & Cole, 2005.
- Massey, Anne. *El diseño de interiores en el siglo XX*. Barcelona: Destino, 1995
- Meggs, Philip B. *Historia del diseño gráfico*. Barcelona: RM, 2009.
- Torrent, Rosalía i Marín, Joan M.. *Historia del diseño industrial*. Madrid: Càtedra, 2007.
- Walker, John A. *Design history and the history of design*. London: Pluto Press, 1989.

10.- Programació de l'assignatura

Activitats d'aprenentatge

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Segona quinzena de febrer	Realització d'un cronograma entorn a les manifestacions principals de la història del disseny i de l'art.	A l'aula i a casa	Classes, textos, documentació bibliogràfica	CE10.3, CE16.6, CE10.4
Segona quinzena d'abril	Realització d'un breu exercici, a base d'un qüestionari de preguntes referides als continguts principals exposats a les classes i als textos que constitueixen la base documental del curs.	A l'aula	Classes i textos	CE16.5, CE16.6, CE19.1, CE19.2, CT2, CT3, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Segona quinzena de juny	Represa del cronograma sobre les manifestacions principals de la història del disseny i de l'art fet a principi de curs.	A casa	Exercici previ	CE10.3, CE16.6, CE10.4
Segona quinzena de juny	Realització del dossier on es recullen les anàlisis interpretatives, els diagrames de lectures, el cronograma definitiu i la recerca final.	A casa	Exercicis previs	CT2, CE16.6, CE19.2, CE10.3, CE16.6, CE19.1, CT3, CT15, CT19, CE16.7, CE19.4, CE19.5

Segona quinzena de juny	Realització d'un breu exercici, a base d'un qüestionari de preguntes referides als continguts principals exposats a les classes i als textos que constitueixen la base documental del curs.	A l'aula	Classes i textos	CE16.5, CE16.6, CE19.1, CE19.2, CT2, CT3, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Rotativament al llarg del semestre	Debat oral de la comprensió d'un text	A casa i a l'aula	Textos. Plantilla orientativa	CE16.5, CE19.4, CE19.5
Per quinzenes alternes al llarg del semestre	Realització de diagrames de les lectures de classe.	A casa	Textos.	CE10.2, CE16.5, CE19.5
Per quinzenes alternes al llarg del semestre	Realització d'anàlisis interpretatives d'obres clàssiques del disseny i de l'art	A l'aula	Classes i dossiers complementaris.	CE16.6, CE19.2, CE16.7, CE19.5
Al llarg de tot el semestre	Realització d'un exercici de recerca comparatiu de dues obres de disseny de la mateixa família però d'èpoques diferents.	A casa	Documentació de camp i bibliogràfica. Classes i textos.	CE19.1, CE19.2, CT2, CT3, CT15, CT19, CE16.7, CE19.4, CE19.5

Lliuraments

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
Per quinzenes alternes al llarg del semestre	Lliurament de les anàlisis interpretatives	A l'aula	Classes i dossiers complementaris.	CE16.6, CE19.2, CE16.7, CE19.4, CE19.5
Segona quinzena de juny	Lliurament del dossier on es recullen les anàlisis interpretatives, els diagrames de lectures, el cronograma definitiu i la recerca final.	A casa	Exercicis previs	CT2, CE16.6, CE19.2, CE10.3, CE16.6, CE19.1, CT3, CT15, CT19, CE16.7, CE19.4, CE19.5